

Når det gjelder *bevisvekten*, er som nevnt altså ikke bruk av elektronisk signatur (Bank-ID) tilstrekkelig som eneste bevis for kundeaksept. Dette er som før når det gjelder transaksjoner. Det som er nytt er at det under ny lov også gjelder for inngåelse av avtaler.

*Bevisbyrde* handler om hvem av partene som har tvilsrisikoen ved uavklart faktum. Saken skal avgjøres i disfavør til den parten som har bevisbyrden. Utgangspunktet i norsk rett er at det er den som gjør gjeldende et krav som har bevisbyrden. Når det gjelder bevisbyrden, så følger det av ny finansavtalelov at det ikke er den som fremmer kravet, men den som er nærmest til å *sikre* bevi-

set som har bevisbyrden.<sup>37</sup> Det er to viktige presiseringer her; tjenesteyteren (banken) har alltid bevisbyrden for egen etterlevelse av lov eller forskrift, og for øvrig *bevisføringsplikten* knyttet til anførsler om at kunden har opptrådt grovt uaktsomt eller forsettlig.

I praksis vil ofte bevisbyrden bevege seg mellom partene i en tvist. Man kan bl.a. tenke seg en situasjon hvor det er tvist om kunden selv har samtykket til et lånopptak hvor egen Bank-ID er benyttet. Det er i utgangspunktet banken som står nærmest til å sikre bevis om at avtalen er inngått og dermed har bevisbyrden. Dersom banken i tillegg har sendt bekreftelse på SMS og/eller

e-post til kunde i forbindelse med avtaleslutningen, så kan bevisbyrden fort snu. Da vil det fort kunne være kunden som må føre bevis for at for eksempel Bank-ID ble misbrukt og/eller telefonen stjålet mv.

Ettersom bruk av elektronisk signatur ikke alene er tilstrekkelig som eneste bevis for elektronisk avtale, antar vi at tjenesteyter (bankene) for å sikre seg, fremover vil være enda mer påpasselige med å sikre bevis for kundesamtykke ved å sende bekreftelse til kundens mobilnummer, eller fysisk eller elektronisk adresse, i forbindelse med avtaleinngåelsen. Vi antar at det for øvrig vil utøves varsomhet med å akseptere utbetalinger til andre enn kunden selv.

<sup>37</sup> Ny finansavtalelov § 3-5.

# Felles regnskapsstandarder blir obligatorisk for alle statlige virksomheter



Seniorrådgiver  
Harald Brandsås  
Revisorforeningen

Finansdepartementet har fastsatt at alle statlige virksomheter skal føre regnskapet etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS). Dette er et stort og viktig skritt for bedre og sammenlignbare opplysninger om økonomi og styring av statlige virksomheter.

Virksomheter som fører regnskapet etter kontantprinsippet, skal i samråd med overordnet departement bestemme tidspunkt for overgang til SRS. Det er gitt en romslig overgangsperiode, som nok også er nødvendig for at alle skal klare dette. Innen 1. januar 2027 skal alle statlige virksomheter føre regnskapet etter periodiseringsprinsippet i henhold til SRS.

Formålet med de statlige regnskapsstandardene er å sikre et standardisert grunnlag for styring i statlige virksomheter. Regnskapsopplysningene vil brukes i virksomhetens interne styring og i departementenes styring av underliggende virksomhet.

Regnskapsstandardene vil legge til rette for mer effektiv ressursbruk ved at de gir opplysninger om kostnader om ulike aktiviteter, tjenester og effekter.

Anskaffelse av varige driftsmidler skal nå fordeles over levetiden til investeringen, dvs. periodisering over levetiden. De vil gi sammenlignbar kostnadsinformasjon og gi en bedre oversikt over statens eiendeler.

De statlige regnskapsstandardene har regler om hvordan statlige virksomheter som benytter disse standardene, skal utarbeide og presentere sitt virksomhetsregnskap. SRS ble fra 2010 fastsatt som anbefalte statlige regnskapsstandar-



At alle statlige virksomheter skal føre regnskapet etter periodiseringsprinsippet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) er et stort og viktig skritt for bedre og sammenlignbare opplysninger om økonomi og styring av statlige virksomheter.

### Statlige regnskapsstandarder (SRS)

- SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet
- SRS 2 Kontantstrømoppstilling
- SRS 3 Prinsippendring, estimatendring og korrigerings av feil
- SRS 9 Transaksjonsbaserte inntekter
- SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer til virksomheten, samt overføringer til og fra staten
- SRS 11 Anleggskontrakter
- SRS 12 Beholdning av varer og driftsmateriell
- SRS 13 Leieavtaler
- SRS 17 Anleggsmidler
- SRS 19 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler
- SRS 25 Ytelser til ansatte

der. Fra 2016 har SRS vært obligatorisk for virksomheter som fører regnskapet etter andre prinsipper enn kontantprinsippet.

SRS består i dag av 11 regnskapsstandarder. Standardene er tilgjengelige på [Finansdepartementets hjemmesider](#)<sup>1</sup> og hos [Direktoratet for forvaltning og økonomistyring \(DFØ\)](#).<sup>2</sup> DFØ gir på sine sider også veiledning i bruk av standardene. DFØ er gitt myndighet og ansvar for å forvalte standardene, fortolke og informere om standardene og gi eventuelle unntak fra bruken. Nummereringen av standarden gjenspeiler i stor utstrekning inspirasjonen fra de internasjonale standardene for offentlig sektor – [IPSAS](#).<sup>3</sup>

#### Forberedelse til overgangen

Overgangen til SRS kan være omfattende. Dette gjelder spesielt for større

virksomheter som har betydelige og komplekse poster som skal inn i balansen. Bare det å sikre at alle eiendeler og forpliktelser kommer med, kan være en utfordring selv om man mener å ha hatt et godt register over eiendeler. Klassifisering av eiendeler og gjeld, verdsettelse og dekomponering av driftsmidler og andre eiendeler, kan være arbeidskrevende. Utarbeidelse av åpningsbalansen er nok det viktigste for å utarbeide et regnskap etter SRS.

De enkelte virksomhetene må avklare med overordnet departement når og hvordan overgangen skal skje. Det er viktig å få etablert og godkjent åpningsbalansen av overordnet departement i god tid. For å få sammenligningstall for resultatregnskapet i første regnskapsår, må det utarbeides en balanse ved begynnelsen av året forut for overgangen.

Vurderinger og konklusjoner må dokumenteres løpende. Det må dokumenteres hvilke prinsipper som er lagt til grunn ved klassifisering og verdsettelse.

Vurderingene må kunne etterprøves av virksomhetens revisor.

#### Statsregnskapet og andre økonomi-bestemmelser

De statlige regnskapsstandardene kommer i tillegg til bestemmelser om bokføring, Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Det understrekes at virksomhetene fortsatt skal innrette virksomhetsregnskapene slik at kravene til rapportering til bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet etter kontantprinsippet ivaretas. Det betyr at det konsoliderte statsregnskapet fortsatt blir utarbeidet etter kontantprinsippet. Jeg antar imidlertid at når man har fått erfaring med de periodiserte virksomhetsregnskapene, vil det raskt og enkelt komme en endring også for det konsoliderte statsregnskapet. Forhåpentligvis vil man så fort som alle virksomheter avlegger periodiserte regnskaper, få et forenklet konsolidert regnskap på statsnivå hvor man kan se forskjellene på dette og kontantregnskapet. Håpet er lysegrønt.

Denne utviklingen kan forsterkes av arbeidet i EU hvor man arbeider med å lage regnskapsstandarder etter periodiserte prinsipper. Europakommisjonen har gjennom Eurostat arbeidet med et fullt sett av periodiserte regnskapsstandarder ([European Public Sector Accounting Standards \(EPSAS\)](#))<sup>4</sup> for å øke åpenhet og sammenlignbarhet mellom og innen medlemsstatene. Norge deltar også i arbeidet i Eurostat, som er den europeiske statistikkmyndigheten.

Intensjonen med EPSAS er at man skal forbedre sammenlignbarheten på alle nivåer i offentlig forvaltning slik at både kommuner, fylker og stat omfattes av de samme reglene. Dette skal gi et mer bærekraftig og bedre beslutningsgrunnlag for offentlige finanser. Slike prosesser tar tid, men det er uttrykt håp om en politisk beslutning i løpet av 2022.

<sup>4</sup> <https://ec.europa.eu/eurostat/web/epsas>

<sup>1</sup> <https://www.regjeringen.no/no/tema/okonomi-og-budsjett/statlig-okonomistyring/statlige-regnskapsstandarder/id588778/>

<sup>2</sup> <https://dfo.no/fagomrader/statlige-regnskapsstandarder>

<sup>3</sup> <https://www.ipsasb.org/>